

**HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ**

Seramik Anasanat Dalı

**1968'DEN GÜNÜMÜZE TRT PROGRAMLARI İÇİNDE
PLASTİK SANATLAR KONUSUNUN ELE ALINIŞI VE
GÜNÜMÜZDEN BİR ÖRNEK BELGESEL UYGULAMA**

Mürşide Zerrin YAVUZ

Yüksek Lisans Sanat Çalışması Raporu

Ankara, 2021

**HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ**

Seramik Anasanat Dalı

**1968'DEN GÜNÜMÜZE TRT PROGRAMLARI İÇİNDE
PLASTİK SANATLAR KONUSUNUN ELE ALINIŞI VE
GÜNÜMÜZDEN BİR ÖRNEK BELGESEL UYGULAMA**

Mürşide Zerrin YAVUZ

Yüksek Lisans Sanat Çalışması Raporu

Ankara, 2021

**1968'DEN GÜNÜMÜZE TRT PROGRAMLARI İÇİNDE
PLASTİK SANATLARKONUSUNUN ELE ALINIŞI VE GÜNÜMÜZDEN
BİR ÖRNEK BELGESEL UYGULAMA**

Danışman: Prof. Dr. Candan Dizdar TERVİEL

Yazar: M. Zerrin YAVUZ

ÖZ

“1968’Den Günümüze TRT Programları İçinde Plastik Sanatlar Konusunun Ele Alınışı ve Günümüzden Bir Örnek Belgesel Uygulama” başlıklı bu çalışma raporu iki ana başlıktan oluşmaktadır. İlk bölümde “TRT’de Plastik Sanatlar Konulu Programlar” başlığı altında TRT’nin ilk yayın tarihinden 2008’e kadar olan yayınlar bir tablo halinde sunulmuş ve 2008’den günümüze kadar yayınlanan programlar ise TRT kurumunun üst düzey yöneticileri ve bazı yapımcı ve yönetmenlerin kişisel görüş ve değerlendirmelerinden yararlanılarak ortaya konulmaya çalışılmıştır. İkinci bölüm ise “Plastik Sanatlar İçerikli Programlara Günümüzden Örnek Bir Belgesel” Başlığı altında ülkemizin Cumhuriyet dönemi öncü seramik sanatçılarından Hamiye Çolakoğlu’nun sanat hayatı boyunca ortaya koyduğu eserlerini ileriye taşıyabilmek ve kalıcılığını sağlayabilmek için tasarladığı müze oluşturma fikrinin anlatımıdır. Hamiye Çolakoğlu’nun bu müze fikrini hayata geçirebilmek için gösterdiği çaba öğrencilerini de bu hayalin bir parçası haline getirmiştir ve birlikte başlattıkları bu yolculuk maalesef ki 2014 yılında aramızdan ayrılmasıyla öğrencilerinin devraldıkları bu müze kurma hayalinin sürdürülmesinin ve bir sonuca ulaştırılabilmesinin hikayesi olmuştur. Bu kapsamda yapılan araştırmalarla günümüze kadar ekranlardan yansıyan plastik sanatlar içerikli programların önemini güncel bir uygulama ile destekleyerek vurgulamak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: TRT, plastik sanatlar, belgesel, müze, yaratıcılık.

**THE STUDY OF PLASTIC ARTS IN TRT PROGRAMS SINCE 1968 TILL
TODAY**

AND A SAMPLE CONTEMPORARY DOCUMENTARY APPLICATION

Advisor: Prof. Dr. Candan Dizdar TERVİEL

Author: M. Zerrin YAVUZ

ABSTRACT

This study report is composed of two main titles, namely “The Study of Plastic Arts in TRT Programs since 1968 till Today” and “A Sample Contemporary Documentary Application”

In the first part, under the title of “The Programs about Plastic Arts in TRT” the broadcasted programs since the earliest days of TRT until 2008 have been presented in a chart and the programs that have been broadcasted since 2008 till today have been presented under the guidance of TRT senior administrators and the personal opinions and evaluations of some producers and directors.

The second part which is given under the title of “A Sample Contemporary Documentary of Programs containing Plastic Arts” is the depiction of Hamiye Çolakoğlu’s , one of the pioneering ceramics artists of the early Republican Period, idea of designing a museum in order to maintain the longevity and permanence of the works she has produced throughout her life. The endeavor of Hamiye Çolakoğlu to realize the dream of this museum has made her students also a part of this dream and this journey that they started together has unfortunately become the story of her students taking over the duty upon her death in 2014. A story in which they continued the dream of establishing a museum and realized that dream. In this study, it is aimed to emphasize the importance of the programs about plastic arts that have taken place on screen until today along with the support of a contemporary application.

Key Words: TRT, plastic arts, documentary, museum, creativity.

TEŞEKKÜR

“1968’DEN GÜNÜMÜZE TRT PROGRAMLARI İÇİNDE PLASTİK SANATLAR KONUSUNUN ELE ALINIŞI VE GÜNÜMÜZDEN BİR ÖRNEK BELGESEL UYGULAMA” isimli bu çalışma raporu sürecinde, en baŐından beri inancını, güvenini ve desteğini benden esirgemeyen sayın danışmanım Prof. Dr. Candan Terviel’e ve Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakóltesi Seramik Bölümü Hocalarıma tüm öneri ve destekleri için teşekkür ederim. Bu süreçte her zaman olduğu gibi bana inanıp yanımda oldukları için canım babam ve anneme, sevgili eŐim Tekin’e, oğluma ve kardeŐlerime sonsuz teŐekkürler. Ayrıca bu anlamlı süreçte bana destek olabilen değerli arkadaşlarıma en içten teŐekkürlerimi sunarım.

M. Zerrin YAVUZ

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

ÖZ	i
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
İÇİNDEKİLER DİZİNİ.....	iv
TABLolar DİZİNİ.....	v
GÖRSELLER DİZİNİ	vi
GİRİŞ.....	1
1. BÖLÜM :TRT’DE PLASTİK SANATLAR KONULU PROGRAMLAR.....	4
1.1. 1968’DEN GÜNÜMÜZE PLASTİK SANATLAR KONULU PROGRAMLAR.	4
1.2. PLASTİK SANATLAR İÇERİKLİ PROGRAMLARIN ETKİLERİ ÜZERİNE GÖRÜŞLER.	15
2. BÖLÜM :PLASTİK SANATLAR İÇERİKLİ PROGRAMLARA GÜNÜMÜZDEN ÖRNEK BİR BELGESEL UYGULAMA	17
2.1. HAMİYE ÇOLAKOĞLU SERAMİK MÜZESİ	17
2.2.HAMİYE ÇOLAKOĞLU SERAMİK MÜZESİ BELGESELİ YAPIM SÜRECİ.....	19
SONUÇ	39
KAYNAKLAR.....	41
EK -1 “HAMİYE ÇOLAKOĞLU SRAMİK MÜZESİ” BELGESELİ. DVD.....	43
ETİK BEYAN	44
ORJİNALLİK FORMU	45
ORJİNAL RAPORT	46
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	47

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. 1968'den Günümüze Plastik Sanatlar Konulu Programlar	4
Tablo 2. “ Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgeseli kurgu planı”	32

GÖRSELLER DİZİNİ

- Görsel 1.** Seramik Sanatçısı Hamiye Çolakoğlu. Erinç, Sıtkı. (1998). *Toprağın Erki Hamiye Çolakoğlu Çanakkale Seramik Sanat Yayınları*. s.14 18
- Görsel 2.** Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri. (Candan Terviel Röportaj) Kişisel Arşiv. 2020. 19
- Görsel 3.** Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri. (Hüseyin Özçelik Röportaj) Kişisel Arşiv. 2020 20
- Görsel 4.** Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden KurÇalışması Görüntüleri. Kişisel Arşiv. 2020 21
- Görsel 5.** “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Genel görünüş”, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası. Kişisel Arşiv, 2020. 22
- Görsel 6.** Hamiye Çolakoğlu, 1995, Kahve değirmenleri ve Havan. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi”, Kişisel Arşiv, 2020. 22
- Görsel 7.** Hamiye Çolakoğlu, 1978, Yaşanan ve Yaşanmayan Pencereleer. Erinç, Sıtkı. (1998). *Toprağın Erki Hamiye Çolakoğlu. Çanakkale Seramik Sanat Yayınları*, s. 47.23
- Görsel 8.** Hamiye Çolakoğlu, 1972, Seramik Form. Erinç, Sıtkı. (1998). *Toprağın Erki Hamiye Çolakoğlu. Çanakkale Seramik Sanat Yayınları*.s. 38. 24
- Görsel 9.** Hamiye Çolakoğlu, 1976, Sonsuza Gidiş. Erinç, Sıtkı. (1998). *Toprağın Erki Hamiye Çolakoğlu. Çanakkale Seramik Sanat Yayınları*. s. 47. 25
- Görsel 10.** Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri. Kişisel Arşiv. 2020 26
- Görsel 11.** Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri. Kişisel Arşiv. 2020 26
- Görsel 12.** Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri. Kişisel Arşiv. 2020 27
- Görsel 13.** Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri. Kişisel Arşiv. 2020 27

Görsel 14. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri. Kişisel Arşiv. 2020	28
Görsel 15. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri. Kişisel Arşiv. 2020	28
Görsel 16. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Genel görünüş”, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası. Kişisel Arşiv, 2020.	29
Görsel 17. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Genel Görünüş ”, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası. Kişisel Arşiv, 2020.	29
Görsel 18 “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası Eserlerin yerleştirilmesi. Müze Arşivi. 2020.	30
Görsel 19 “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası Eserlerin yerleştirilmesi. Müze Arşivi. 2020	30
Görsel 20. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası. Müze Arşivi. 2020	31
Görsel 21. “Soyut İnsanlar” 1975, Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası, Kişisel Arşiv, 2020.....	31
Görsel 22. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Açılış Afişi, Müze Arşivi, 2020.....	34
Görsel 23. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası Genel Görünümü. Kişisel Arşiv, 2020	35
Görsel 24. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası Açılış Töreni. Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Özgül Özkan Yavuz’un Açılış Konuşması. Kişisel Arşiv, 03 Mart 2020.	35
Görsel 25. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası Ana Girişi. Kişisel Arşiv, 2020.....	36
Görsel 26. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası Açılış Töreni. Hacettepe Üniversitesi Rektörü Haluk Özen’in Açılış Konuşması. Kişisel Arşiv, 03 Mart 2020.	36
Görsel 27. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası Açılış Töreni. Kişisel Arşiv, 03 Mart 2020	37

Görsel 28. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binası Açılış Töreni. Kùltür ve Turizm Bakan Yardımcısı Özgöl Özkan Yavuz Müze Ziyareti. Kişisel Arşiv, 03 Mart 2020.	37
Görsel 29. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri. Kişisel Arşiv. Temmuz 2020.	38

GİRİŞ

Sanat eserlerinin ortaya çıkışı bir yaratım sürecinin sonucudur. Öyle ki günümüzde nerdeyse hemen hemen her konu da yaratıcı fikirlere ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle sanatın içinde olan insanlar sürekli bir yaratma duygusu içinde eserlerini ortaya koyma çabasını daha fikir aşamasında göstermeye başlarlar ve bu süreç eserin somut olarak ortaya çıkışına kadar devam etmektedir. Ortaya konulan sanat eserlerinin kalıcılığının ve korunabilmesinin sağlanabilmesi de ayrı bir yaratım süreci gerektiriyor. Bu çalışmada yine farklı bir yaratım sürecine başvurulmuş sanat eserlerinin kalıcılığına katkı sağlayabilmek amaçlanmıştır ve örnek bir belgesel uygulama ile bu düşünce desteklenmiştir. Bu bağlamda sanat eserlerinin kalıcılığının sağlanması düşüncesinden yola çıkılarak, henüz fikir aşamasında bile farklı alanlardaki yaratıcı süreçlerden faydalanabilmek ve ortak hareket edebilmek söz konusu kalıcılığa katkı sağlamada önemlidir. Bu alanlardan biri de herhangi bir konu da fikrin görüşün olayın gerçeğin televizyonun anlatım olanaklarını kullanarak bir televizyon metnine dönüştürülmesi sürecindeki yaratımdır.

Kitle iletişim araçlarında yaşanan hızlı değişim ve gelişmeye rağmen radyo ve televizyon popüler ve yaygın araç olma özelliğini korumaktadır. Gelişen teknoloji, XX. yüzyıldan itibaren bireyin iletişim araçlarına sahipliğini ve kullanımını arttırmıştır. Yapılan araştırmalar evlerin neredeyse tamamında televizyon bulunduğunu göstermektedir. Üstelik televizyon yayınlarını izlemek için evdeki ya da işyerindeki bir ekran yerine mobil araçların ekranları da kullanılabilir hale gelmiştir. Görüldüğü gibi televizyon yayınlarına ulaşma yolları eskiden olduğundan daha fazla çeşitlenmiştir. (Uğurlu, 2014, s. iv).

Bu da gösteriyor ki TV Programları aracılığı ile ve pek tabii bu sürecin yaratıcı ve iletim süreci de düşünüldüğünde daha fikir aşamasında oluşan yaratıcı gücün sonuçlanmasından itibaren Televizyonun sihirli dünyasının araladığı kapıdan tüm bu sanat eserlerinin üretim çabalarının sonuçlarını bir kez daha hatta tekrar tekrar izler kitleye aktarılmasındaki

katkının kıymetini vurgulamak çok önemlidir. Bu çalışmada Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun, plastik sanatlar içerikli programları, 1968'den günümüze açılan farklı kültür kanallarının da etkisi dikkate alınarak inceleme yoluna gidilmiştir. Bu incelemede TRT'nin, Arşiv Dairesi Başkanlığı'nın 2008 yılında yayınladığı "Geçmişten Geleceğe Belgeler Bilgiler" adlı 4 ciltlik (1968-2008 yıllarını kapsayan) eserinden faydalanılmıştır. Ayrıca TRT-2 kanalının 1986'da yayına başlamasıyla birlikte sanat programlarına olan katkısı, öncesi ve sonrası üst düzey yöneticiler ve yönetmenlerin kişisel görüşleri doğrultusunda aktarılmaya çalışılmıştır. Bu çalışmanın amacı. TRT'de 1968'den günümüze, yapılan "plastik sanatlar" içerikli programların sayı ve süre bakımından incelenmesi ve uygulama olarak örnek bir belgeselle desteklenmesidir.

Bu kapsamda belgeselin hazırlık aşamasında yola çıkılan fikir, 2014 yılında aramızdan ayrılan Cumhuriyetimizin öncü seramik sanatçılarından biri olan Hamiye Çolakoğlu'nun sanat ve toplum adına yaşamı boyunca ortaya koyduğu tüm eserlerinin kalıcılığı, korunması ve bu sanat eserlerini tüm topluma aktarılabilmesi adına yaşattığı müze kurma hayali ve bunun gerçekleştirilmesi için attığı adımlar ve çocuklarını dediği öğrencilerinin bu hayali devralmasıyla Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvar Binasındaki "Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi" nin kuruluşunun hikyesidir.

Belgesel henüz fikir aşamasında iken halen hayali kurulan müze oluşmuş değildi. Candan Dizdar Terviel ile belirli aralıklar ile yapılan görüşmelerle hangi aşamalarla bu güne geldiğini anlamaya çalışarak önce senaryosu hazırlandı. Hazırlanan Senaryoya göre önceden Hacettepe Üniversitesi Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Foto Film Merkezinin, kültür evinde yapmış olduğu iç ve dış mekan ve röportaj çekimlerinden faydalandı. Bununla birlikte müzenin açılış tarihi olan 03 Mart 2020 tarihine kadar ve sonrasında müze içinde de çekimlere devam edilerek hikaye tamamlanmaya çalışıldı. Bu kapsamda yaklaşık 7 saatlik video çekildi ve 40 dakikası kullanıldı. Ve yapımı gerçekleştirilen "Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi" belgeselinin süresi 50 dakika ile sınırlandırıldı.

Bu çalışmada görsel iletişimin önemine, televizyon ekranının da katkısını vurgulamak amaçlanırken temelde görsel öğrenmenin kıymetini unutmadan uygulama konusunun ana fikri de yine görsel öğrenmeye dayanmaktadır. Bir müze oluşturma fikri ve bu fikrin sanatçının kendi düşüncesindeki tasarımından başlayarak öğrencilerine ve öğrencilerinin öğrencilerine yansıtacak bir biçimde gelişerek ilerlemesi yine görerek öğrenmenin ne kadar

kıymetli olduğunun vurgulanması adına bir gerçektir. Görüyoruz ki müze ortamları görsel ortam olarak aslında eğitim ve öğretim bakımından düşünöldüğünde okullarımızdan sonra en önemli ortamlardır. Görerek öğrenmek okuyarak öğrenmeye göre insana eklediği bilgi bakımından daha öndedir. TRT bu anlamda da 1968’den bu yana öncelikle kültür ve sanat programlarını ekranlarından yansıtmısıyla ve müzeciliğin önemini ayrıca bilip kendi kurum müzesini oluşturarak milletin görsel ve işitsel hafızasını ve TV alanında kullanılan ve günümüze kadar gelişen teknolojiyi bize yine görsel öğrenme ile aktarmaya çalışmaktadır.

“Bu proje “en iyiye hep ileriye” prensibiyle var olan Hacettepe Üniversitesi’nin sayesinde olmuştur. Kurumlarda özel müze oluşturmak ayrı bir konu olarak önem taşır ve bu kurumlar bu zenginliğe sahip olduklarında güçlenirler.” (Terviel, 2020, s. 69). Bu çalışma hem müzelerin hem de müze oluşturmanın önemini ve bu yaratıcılık gerektiren tüm uygulamaların televizyonun anlatım dilini kullanarak insanlara bilginin görsel ve işitsel olarak bu yaratıcı süreçten geçirilerek tekrar iletilmesinin önemini vurgulamaktadır.

1. BÖLÜM : TRT'DE PLASTİK SANATLAR KONULU PROGRAMLAR

1.1. 1968'DEN GÜNÜMÜZE PLASTİK SANATLAR KONULU PROGRAMLAR.

Tablo 1. Açıklama ve tablodaki bilgiler (1-67) TRT. (2008). *Geçmişten Geleceğe Belgeler Bilgiler* kitabına aittir. (TRT)

	Program	Yönetmen	Yayın Tarihi	Program İçeriği	Danışman	Sayı Süre	Türü
1968-1985							
1	“Kütahya Çinileri”	Ayla Erdemli	09.03.1972	Belgeselde Çiniciliğin tarihçesi, çini yapımında kullanılan hammadde ve diğer malzemeler anlatılmaktadır.		1x20’	Kültür
2	“Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu”	Emel Uygur	15.02.1973	İstanbul Beşiktaş’ta 1957 yılında kurulan ve amacı sanatçı yetiştirmek olan Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu’nun tanıtıldığı program.		1x21’	Tanıtım
3	“Sanatçıların Dünyası”	Nilay Erol Günden	17.04.1973	Sanat önemli isimlerinin hayat hikayeleri, sanat dallarına yönelişleri, çalışmaları, başarıları ve eserlerinin kendileri ile yapılan görüşmelerde ele alındığı program.		10x25’	Biyografi

4	“Sanatçıların Dünyası”	Şehriban Durgun	20.03.1973	“Sanatçıların Dünyası” Sanat dünyasının önemli isimlerinin hayat hikayeleri, sanat dallarına yönelişleri, çalışmaları, başarıları ele alınmıştır.	21x30’	Biyografi
5	“Sanatçıların Dünyası”	Gelincik Gültekin	13.02.1974	Sanat dünyasının iki önemli ismi Pandomim sanatçısı Erdiñ DİNÇER ve Heykeltıraş Zühtü MÜRİDOĞLU tanıtılmaktadır.	2x26’	Biyografi
6	“Gravürlere İstanbul”	Gürol Sözen	29.09.1974	18. ve 19. Yüzyılda Batılı sanatçıların yaptığı gravürlerde İstanbul’un günlük yaşamı, doğal güzellikleri ve özellikleri anlatılmaktadır. Yaşamla sanatın iç içe olduğu gravürler tanıtılmaktadır.	1x24’	Kültür
7	“Sanatçıların Dünyası”	Tuncer Tezel	25.12.1975	Heykeltıraş ve ressam Fusun ONUR’un tanıtıldığı programda, sanatçının atölyesinde sanat çalışmaları, eserleri ve öğrencileri ile görüntülere de yer verilmektedir.		Biyografi
8	“Anadolu Türk Halk Resim Sanatı”	Tekin Özertem	11.05.1976	Programda Türk Halk Resminin nasıl başladığı ve geliştiği konu edilmektedir.	1x17”	Kültür
9	“Türk Halk Resmi ve Malik Aksel”	Yücel Çakmaklı	24.09.1976	Malik AKSEL’in, halk resmini anlattığı bu programda; Malik AKSEL’in hayatı, suluboya ve yağlıboya resimleri konu alınmaktadır.	1x26’	Kültür

10	“Hat Sanatı”	Arsal Soley	30.03.1976	Hat sanatı konusu, konunun uzmanı Prof. Dr. Emin Barın tarafından anlatılmakta ve iki öğrencisi de anlatılanları dinlemektedir. Emin BARAN hat sanatını örneklerle açıklamaktadır.		1x57’	Sanat
11	“Çinicilik”	Tülay Eratalay	26.01.1977	Çiniciliğin ve Türk Çini sanatının tarihi gelişimi, bugünkü durumu anlatılmakta.		1x26’	Kültür
12	“Bizim Ustalarımız-Çömlek Yapımı”	Nursen Türkan	21.03.1977	Programda, antik çağlardan günümüze değin toprağın işlenerek kap, kacak ve sanat eseri olarak (heykel ve benzeri gibi) biçimlendirilmesi anlatılmaktadır.	Armağan ERKANAL	1x25’	
13	“Bir Ressam Bir Dünya”	Nihat Onat	01.01.1978	Programda, ünlü ressam Mahmut CUDA tanıtılmaktadır	İnci KUYULU	1x21’	Biyografi
14	“Türk Keramik Sanatında Çanak kale”	Sadık Ersümer	03.04.1978	Bu belgeselde sanatları en ilkeli ve en zor olanı, çünkü en soyut ve ilk sanat olan “Keramik Sanatı” anlatılmaktadır.		1x21’	Kültür
15	“Mehmet Taşbaşı Heykeltraş”	Erol Alaçam	11.08.1981	Ağacı yontarak, oyarak ona biçim veren, modern heykel sanatının temsilcilerinden olan Mehmet TAŞBAŞI’nın hayatı anlatılmaktadır.		1x6’	Biyografi.
16	“Sanat Dünyamız”	Ayla Erdemli	09.10.1982	Ressam Şeref BİGALİ’yi konu alan bir program.		1x18’	Biyografi.
17	“İz Bırakanlar”	R.Tümay Dane	05.09.1983	Sunuculuğunu Semih Sergen’in yaptığı bu programda		1x24’	Biyografi

				İbrahim ÇALLI'nın hayatı ele alınmaktadır.			
18	“Sanat Dünyamız”	Ayla Erdemli	06.08.1983	Ressam Mustafa AYAZ'ın tanıtıldığı bu programda; sanatçının hayat hikayesi, çocukluk yılları, aldığı eğitim ve resim sanatına başlaması kendisi tarafından anlatılmaktadır.		1x23'	Biyografi
19	“Sanat Dünyamız”	Ayla Erdemli	01.10.1983	Ressam Adnan TURANİ'nin fotoğraflar ve kendisinin anlatımı ile tanıtıldığı program. Adnan TURANİ hayat hikayesini, resim sanatına olan ilgisini ve aldığı eğitimleri anlatmaktadır.		1x26'	Biyografi
20	“İz Bırakanlar”	R. Tümay Dane	01.07.1985	Osman Hamdi Bey konu edilmektedir.		1x24'	Biyografi
1986-2018							
21	“Sanatımızdan Portreler”	Nilgün Suna	01.12.1986	Türk Figüratif resminde peyzaj geleneğinin ustalarından ressam Şefik BURSALI'nın hayat hikayesi anlatılmaktadır.		1x23'	Biyografi
22	“Sanatımızdan Portreler”	Hülya Sabuncu	15.12.1986	Resim sanatı ustalarından Mahmut CUDA'nın tanıtıldığı programda		1x23'	Biyografi

23	“Geçmişten Günümüze Kütahya Seramikleri”	Sadık Ersümer	07.07.1986	Geçmişten günümüze seramik sanatının anlatıldığı bir belgesel.		1x24’	Kültür
24	“İslamda Resim”	Fikret Özkaya	01.01.1986	Bu yapımda; İslamiyetin başlangıcından Osmanlı’nın sonuna kadar olan dönemde resim sanatı, tarihi ve sosyal temelde örneklerle incelenmektedir.		4x25’	Kültür
25	“Klasik Sanatlarımız”	Süleyman Baydili	01.05.1987	Eskimeyen, bozulmayan ancak eski kudretinde sanatçıların yetişmediği, çoğu bugün müzeliğe olmuş klasik sanatlarımız; hat, yazı, tezhip, çinicilik, taş oymacılığı, ahşap oymacılığı, ebru ve maden gibi sanatlarımız konu edilmektedir.		11x25’	Kültür
26	“Sanatımızdan Portreler”	Nilgün Suna	20.04.1987	Türk modern resminin öncülerinden ressam Ali Avni ÇELEBİ’nin hayat hikayesi, eğitimi, kişiliği ve eserleri hakkında bilgi verilmektedir.	Gönül GÜLTEKİN	1x30’	Biyografi
27	“Sanatımızdan Portreler”	Nilgün Suna	29.06.1987	Hüseyin GEZER’i anlatan bu programda; heykeltıraşın hayat hikayesi, eserleri, sanatının özellikleri, serbest çalışmaları ve anıt heykelleri hakkında bilgiler kendisiyle yapılan söyleşiyle izleyiciye aktarılmaktadır.		1x28’	Biyografi
28	“Sanatımızdan Portreler”	Engin Atatimur	23.03.1987	Ressam Zeki Faik İZER’in hayat hikayesinin, resim sanatına başlamsının ve Anadolu tarihinden		1x27’	Biyografi

				etkilenerak yapmış olduğu tabloların tanıtıldığı yapım.			
29	“Sanatımızdan Portreler”	Nilgün Suna	20.10.1987	Programda, sanatçının yaşam hikayesi ve eğitimi hakkında bilgiler aktarılmaktadır.		1x30’	Biyografi
30	“Sanatımızla Anadolu”	Kerime Senyücel	20.10.1987	Türklerin Anadolu’ya gelişleri ve sonrası, Mezopotamya’ya açılan kapı ve Anadolu Türk sanatı sentezini oluşturan ve etkilerini inceleyen kültür programı.		1x30’	Biyografi
31	“Sanatımızdan Portreler”	Engin Atatimur	18.05.1987	Ebru sanatçısı Mustafa DÜZGÜNMAN’ın hayat hikayesi aktarılmaktadır.		1x22’	Biyografi
32	“Sanatımızdan Portreler”	Engin Atatimur	09.03.1987	Çok eski zamanlardan beri Türklerin sanata verdiği önemin belirtildiği programda; folklorcü Prof. Dr. Kenan ÖZBEL’in hayat hikayesi anlatılmaktadır.		1x23’	Biyografi
33	“Hitit Seramikleri”	Nilgün Suna	31.03.1988	Hitit Uygarlığı’nın tarihçesi anlatılmakta ve Hitit uygarlığını hazırlayan etkenler işlenmektedir.		1x19’	Kültür
34	“Sanat İnsanları”	Sezen Ünal	15.10.1989	“Sanat İnsanları” Kendi alanlarında ün yapmış sanatçıları tanıtan on iki bölümden oluşan yapım. 1. Bölüm: Tiyatro sanatçısı Reşit GÜRZAP’ın hayatı ve sanatı ele alınmaktadır.	Meriç HIZAL	12x30’	Kültür
35	“Sanatımızdan Portreler”	Nilgün Suna	20.01.1989	Programda sanatın tarihsel gelişimi, resim sanatındaki akımlar ve	Gönül GÜLTEKİN	1x33’	Biyografi.

				ressamları hakkında bilgi verilmektedir.			
36	“Sanatımıza Üç Bakış”	Kerime Senyücel	09.05.1990	“Kadın” temasının değişik dönemlerde nasıl işlendiği anlatılmaktadır.		4x35’	Sanat
37	“Yazı Resimler”	Naim Akgün	20.02.1990	Bu belgeselde; Yazı resimlerinin doğuş nedenleri ve gelişimi konu alınmıştır.		2x29’	Kültür
38	“Yüzyılımız Türk Resmi”	Kerime Senyücel	1991	Bu programda “Yüzyılımız Türk Resmi” konu alınmaktadır.		13x40’	Sanat
39	“Batı Anadolu Mimarisinde Resimli Bezemeler”	Hülya Sabuncu	14.03.1991	İki bölümden oluşan bu belgeselde; 18. Yüzyılda Türk mimarisi süsleme sanatlarına katılan resimli bezemelerin Batı Anadolu Bölgesi’nde bulunan örneklerine yer verilmektedir.	İnci KUYULU	2x45’	Kültür
40	“Yüzyılımızın Türk Resmi”	Kerime Senyücel	25.08.1991	Türk Resmi konu alınmıştır		7x42’	Kültür
41	“Fikret Mualla”	Güneş Buharlı	19.07.1992	19 Temmuz 1967’de ölen Ressam Fikret MUALLA’nın 25. Ölüm yıldönümü nedeni ile hazırlanmış program.		1x20’	Anma
42	“Yabancı Ressamlar Gözü İle İstanbul”	Fikret Özkaya	28.01.1992	Lale devri ile birlikte Osmanlı-Fransız ilişkileri gelişmiş ve bu sayede birçok sanatkar İstanbul’a akın etmeye başlamıştır.		3x23’	Kültür
43	“Bir Büyük Usta Levni”	Münip Senyücel	1992	Bu programda “Levni” tanıtılmaktadır.		2x30’	Biyografi

44	“Biçim Mekan İnsan”	Puna Endem	10.07.1993	Yıldız Sarayı bahçesinde kurulan fabrikanın tarihçesi, halen üretimde olan fabrika ve üretilen eserler, konu edilmektedir.	Prof. Dr. Önder KÜÇÜKERM AN	6x30’	Kültür
45	“Çömlekten Porselene”	Tülin Erarslan	09.12.1993	“Çömlekten Porselene” başlığı taşıyan ve dört bölümden oluşan yapım. 1. Bölüm: İnsanın toprakla kurduğu dostluk, çömlekçiliğin bugünü anlatılmakta ve Eskişehir Sorkun Köyü, Avanos ve Kınık’taki çömlekçilik konusu işlenmektedir.	Güngör GÜNER	4x30’	Kültür
46	“Abidin Dino’nun Ardından”	Güneş Buharlı	18.12.1993	Ünlü ressam Abidin Dino’nun 1993 yılında ölümü nedeniyle hazırlanmış olan bu programda, Güzel Sanatlar Akademisi Resim Bölümü mezunu olan, aynı zamanda yazarlık yapan FeridEdgü, Dino’yu anlatmaktadır.		1x25’	Anma
47	“Türk Resminde KADIN”	Hülya Sabuncu	17.09.1994	Türkiye’de resim sanatında kadının yeri ve önemi aktarılmaktadır.		6x25’	Kültür
48	“Çömlekçiler ve Filozoflar”	Rifat Suna	22.04.1995	“Çömlekçiler ve Filozoflar” başlığı taşıyan ve iki bölümden oluşan yapım. 1. Bölüm: 2500 yıl önce Batı Anadolu’da gerçekleşen düşünsel aydınlanma, Efesli, Uralı ve Değirmendereli doğa filozofları anlatılmaktadır.		2x30’	Kültür

49	“Renklerin Dünyası”	Bilal Gökçınar	04.02.1995	Her hafta bir malzeme ile bir resim konusu ele alınmaktadır.		26x30’	Sanat
50	“Sanatçıların Sanatçıları”	Nilay Günden	30.09.1996	“Sanatçıların Sanatçıları” Adlı yapımda, Çeşitli alanlarda ürün veren çağdaş Türk sanatçıları konusu ele alınmıştır..		11x32’	Biyografi
51	“Çamurdaki Sır”	Sezen Ünal	29.11.1998	“Çamurdaki Sır” Belgeselinde, Seramik sanatçılarımızın yaşam öyküleri, eserleri, atölye çalışmaları, sanat anlayışları ve senet anlayışlarının eserleri ile bütünleştiği sekiz bölümden oluşan yapım.		8x30’	Biyografi
52	“Atölye”	Güneş Buharlı	1998	Bu programda her hafta bir sanatçı tanıtılmaktadır.		13x41’	Sanat
53	“Aklın Gözü, Gözün Şenliği”	Demet Haselçi	12.09.1999	Programda, İslam ve Osmanlı Minyatürlerine yer verilmektedir.		1x33’	Kültür
54	“Sanattan Kesitler”	Sevilay Tüccar	1999	Bu programda plastik sanatlar dahil olmak üzere her hafta bir sanat, bir sanatçı tanıtılmaktadır.		13x30’	Sanat
55	“Osmanlı Sarayı Tabloları”	Metin Devrim	16.05.1999	Sanatçıları, yapılış teknikleri ve konularıyla Türk ve dünya kültür tarihinin en değerli mirasları arasında yer alan “ Osmanlı saray tabloları” konu edilmektedir.		4x22’	Sanat

56	“Kaybolan Resimler”	Mete Başer	09.09.2000	Bu yapımda; Cumhuriyet’in kuruluşundan sonra Anadolu’nun resmedilmesi amacıyla 1938-1944 yılları arasında Edirne’den Hakkari’ye kadar gidilen illerin resimlenmesi.		4x30’	Kültür
57	“Heykele Dönüşen Ağaç”	Mihriban Tanık	13.05.2000	Kocaeli’nin Gölcük ilçesine bağlı Değirmendere’de, her yıl Temmuz ayı boyunca yerli ve yabancı heykeltıraşlar bir ağaç kütüğünü heykele dönüştürmeye çalışırlar.		1x35’	Kültür
58	“Sanatla Büyüme”	Gülseren Ç	20.10.2002	Bu programda öğretmenler eşliğinde seramik şekillendirme teknikleri anlatılmaktadır.	Candan DİZDAR TERWIEL	13x26’	Sanat
59	“Yıllar Yollar Yüzler”	Çetin İmir	24.06.2004	Bu programda ; Leke ögesinin ağır bastığı soyut yapıtlarıyla tanınan resim sanatçısı Turan EROL’un yaşam öyküsü anlatılmaktadır.		1x24’	Biyografi
60	“Kütahya’da Çini Sesleri”	Müjde Bedik Onat	20.09.2005	Programda 7000 yıllık tarihçesi ile Kütahya çinileri ele alınıyor.		1x26’	Kültür
61	“Natürmort”	Jülide Demirel	29.05.2005	Gençlere temel resim eğitimi vermek ve yararlı bir uğraş edinmeleri amaçlanmaktadır.		13x25’	Kültür
62	“Düşlerle Gelen”	İsmet Yazıcı Emir	2005	Bu programda her hafta bir sanatçı tanıtılmaktadır.		13x16’	Biyografi

63	“Osmanlı Sanatının Hazinesi”	Sevinç Baloğlu	26.11.2005	Hırvatistan’la Türkiye arasındaki dostluk ilişkileri konu alınmaktadır.	1x21’	Kültür
64	“İznik Çinileri”	Fikret Özkaya	01.06.2006	Programda İznik çinileri ele alınıyor.	1x27’	Kültür
65	“Bir Portre”	Sezen Ünal	2008	Programda, heykel sanatçımız Ali Teoman GERMANER’in yaşam öyküsü anlatılmaktadır.	1x30’	Biyografi
66	“Ben Yaptım Olmuş Mu”	Sema Kurt	10.07.2008	Bu programda genç sanatçılar tanıtılmaktadır.	13x22’	Kültür.
67	“Bir Sanat Bir Sanatçı”	Jülide Demirel	2009	Programda sanatçılar ve çocuklar bir aradadır.	13x15’	Kültür

Türkiye’de televizyon yayınının başladığı 1968’den 2008’e kadar 50 yıla ulaşan uzun zaman dilimini kapsayan süreçte, yapımı gerçekleştirilen bazı plastik sanatlar içerikli programlar incelenmiştir. Bu çalışmada 1968’den günümüze TRT’de plastik sanatlar konulu programların 1968-1985 yılları arasında toplamda 20 ayrı başlık altında ortalama 15’-59’ sürelerinde olduğu, ve 1986’da yayına başlamasıyla birlikte bir kültür sanat kanalı olarak TRT-2 kanalının etkileri göz önünde bulundurularak 1986’dan bugüne plastik sanatlar incelendiğinde 47 ayrı başlık altında programın, her birinin ortalama süreleri 15’-59’ olmak üzere ve ilk yayın tarihleri baz alınarak 50 yılda ortalama 67 plastik sanatlar içerikli program yapıldığı ve yayınlandığı ortaya konulmuştur. Bu programlar içerisinde 17 yapımın içeriğinin tamamı seramik konusunu ele almıştır. Bu incelemede TRT’ nin Arşiv Dairesi Başkanlığı’nın 2008 yılında yayınladığı “Geçmişten Geleceğe Belgeler Bilgiler” adlı 4 ciltlik (1968-2008 yıllarını kapsayan) eserinden faydalanılmıştır.

1.2. PLASTİK SANATLAR İÇERİKLİ PROGRAMLARIN ETKİLERİ ÜZERİNE GÖRÜŞLER.

TRT-2 bir kültür-sanat kanalı olarak izleyiciden büyük ilgi gördü. Bilgisayarların henüz yaygınlaşmadığı bir dönemde, içeriği zengin bilgiyle donatılmış yapımlar halkın bilgiye ulaşmaya ihtiyacına da cevap verdi. Tematik yayıncılık adına da önemli bir adım atılmış oldu. Yüksek beğeni düzeyine sahip insanlar, bu kanalı açtıklarında hangi standartlara sahip programlar izleyeceklerini biliyorlardı. Kaliteli TRT Belgeselleri 'de yine bu kanalda gerçek kimliğine kavuştu. Kültür ve sanatın insanın estetik zevkini, algısını, duyarlılığını, geliştiren, hayatına anlam katan, görünenin ötesinde var olanları görmeye, düşünmeye yönelten önemine ve gerekliliğine vurgu yapıldı.

TRT 2'nin ilk yayınlarıyla beraber kendiliğinden oluşan izleyici kitlesi şöyle: Üniversiteliler (Lisans, Yüksek Lisans, Doktora, Sanatta Yeterlik), yeni mezunlar, genç profesyoneller, akademisyenler, öğretmenler, emekli sanatçı, emekli bürokratlar. Bu kitle, kanalın açılışından önce öngörülen hedef kitle ile örtüşmektedir. Ağırlıklı olarak bu geniş toplumsal yelpazeye erişilmektedir. Bu profildeki izleyicilerin önemli bir kısmı İstanbul dışında yaşıyor ve İstanbul merkezli bütün kültürel – sanatsal üretimden bu kanala ulaşabilen tüm kitle (TRT 2 aracılığı ile) haberdar olmaktadır. Kanalın dijitaldeki varlığı da şimdiden ansiklopedik bir anlam kazandı. Youtube TRT İzle / TRT Dinle' deki içeriklerin kültür, sanat eksenli beklentileri fazlasıyla karşıladığı düşünülmektedir. Özgüveni yüksek, ülkenin birikimi ile onur duyan bir gençliğin / yurttaşların filizlenmesine vesile oluyor.

Özetle TRT 2, kamu yayıncısı kimliği ile reyting odaklı özel yayıncılığın uzak durduğu alanlardaki boşluğu dolduruyor. Söyleşilerden belgesellere, sinemadan felsefeye, edebiyattan müziğe, resimden tarihe, tiyatrodan operaya birçok yapım izleyiciyle buluşuyor. Özellikle film kuşağı dikkat çekiyor. Bugün sinema izleyicilerinin ekranda görme imkânı bulamadığı filmleri ekrana taşıyor. Temiz ve şık bir ekran görüntüsüne sahip olan ve tüm yapımlarında gözettiği ekran estetiği ile kültür sanat yayıncılığına yeni bir soluk getirdi. Günümüz medyasına hâkim olan hızlı ve koşturan yayın dilinden uzak duran TRT 2, sakinliğiyle dikkat çeken, izleyiciye nefes aldırان bir kanal oldu. Hem yerli hem de evrensel kültür değerlerine açık bir kanal olarak tasarlanan TRT 2, bugün dünyadaki farklı ve ilgi çekici kültür unsurlarını Türkiye'ye taşıyor. Türkiye'nin birikim ve değerlerini kalıcı bir miras haline getiriyor. (E. Şimşek ile kişisel iletişim, 4 Ocak 2021).

TRT-2 kanalının yeniden hayata geçmesi heyecanlı ve umut vericidir. Bir kültür sanat kanalından yoksun olmak, dünyamızın renklerinden bir kısmını kaybetmek gibiydi, yeniden hayatı daha renkli görmeye başladık, Bu yapımlar eserleri tanıtmanın yanı sıra, sanatçının duygu dünyasında neler olup bittiğini, nelerden hareketle eserler ortaya koyduğunu göstermesi açısından son derece ilgi çekici. Sanatı sanat yapan unsurları izleyicinin daha iyi görmesini, anlamasını sağlaması açısından da büyük bir boşluğun doldurulduğu kanaatindeyim. Çünkü sanat bir ihtiyaçtır, bir lüks değildir. Bu da gösteriyor ki tanınmak fark edilmek, görsel desteklerin katkısı yadsınamaz “akılda kalıcı olmak” bu desteklerin getirdiği en önemli beklenen sonuç. Bir yandan da pazarlama tekniği aslında. Ne yaptığını nasıl yaptığını bir çırpıda gösterebilme arzusu. Ancak yeterli değil sergi alanına gelip gezenlerle sadece sınırlı bir izleyici kitlesine ulaşılabilir. Peki o halde kitlelere ulaşmanın yolu ne olabilir. Çok daha büyük kitlelere ulaşabilmenin bir yolu da TV ekranından geçiyor. Kitle iletişim araçları içinde hala en etkili mecra olarak televizyon birinci sırada yerini koruyor. Kültür sanat içerikli tematik kanalların varlığı da hem sanatçılar hem de sanatseverler için önem arz ediyor. (Ş. Onatça ile kişisel iletişim, 10 Mayıs 2018).

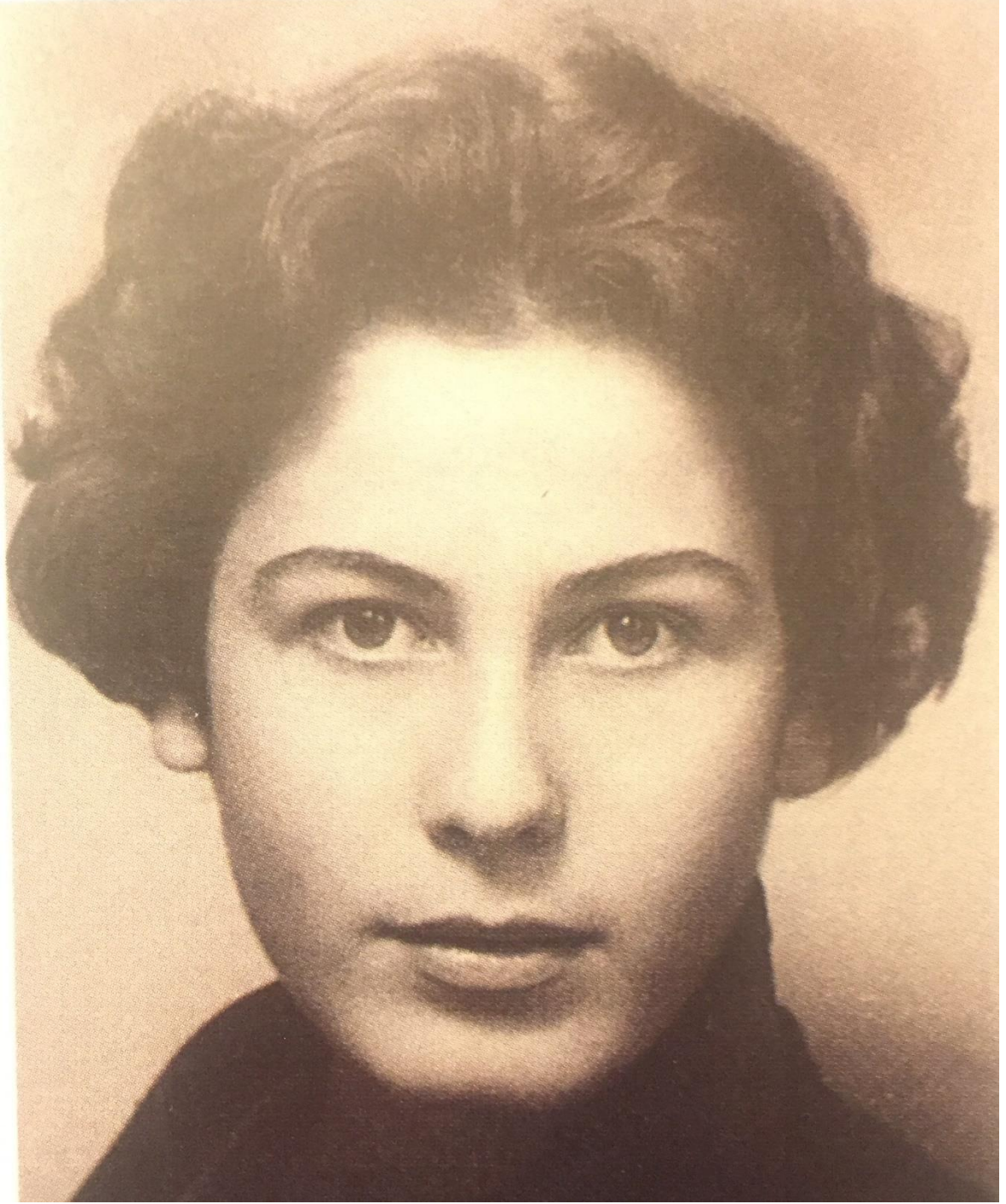
2. BÖLÜM: PLASTİK SANATLAR İÇERİKLİ PROGRAMLARA GÜNÜMÜZDEN ÖRNEK BİR BELGESEL UYGULAMA

2.1. HAMIYE ÇOLAKOĞLU SERAMİK MÜZESİ

Hamiye Çolakoğlu Cumhuriyet Dönemi önemli kadın sanatçıları arasında öncelikli yer tutan, çok yönlü bir sanatçımızdır. Seramik sanatını tarihi bir objeden, geleneksel sanat anlayışının ilerisinde ele alıp kurgulayan ve dönemi düşünüldüğünde son derece zorlu koşullarda büyük bir başarıya ulaşmış, çok üretken, aktif ve etkili bir kişilik olarak tanımlayabiliriz.

Bu belgesel, Hamiye Çolakoğlu'nun bir müze kurması hayaliyle yaptığı birikimi, eserleri, yaşamına ait belgeleri, dokümanları, kayıtları onu gelecek kuşakların da tanıyıp anlayacağı biçimde bir arada Hacettepe Üniversitesi bünyesi içinde 10 yıla varan bir diyalog trafiği ile nasıl var edilebildiğinin hikyesidir. Televizyon programlarının anlatım olanakları göz önünde bulundurulduğunda bu belgesel gerçekçi bir yaklaşımla işlenmiştir ve ele alınan mesele insan ve toplum hayatını etkileyecek bir konu olması bakımından yapım sürecinde kaynaklar özenle incelenmiş ve gerçekçi bir amaçla yola çıkılmıştır. Programın çerçevesini oluştururken araştırma aşamasında görüşülecek kişiler yani konun uzmanları belirlenip programda kullanılacak tüm işitsel ve görsel kaynaklara ulaşılmış ve mekanlar belirlenmiştir. Programın ele aldığı konuyla doğrudan ilgili kişilerin düşüncelerini bilmek programın ilerleyişini ve bakış açısını etkilemiştir.

Altunay ve Birsen'e göre konuyu ilgilendiren mekanlarda önceden de çekimler yapıp kayıt almak program içeriğini yine doğrudan etkileyen bir aşama olacaktır. Ayrıca bir belgesel üzerinde çalışırken elimizde ne kadar çok kaynak olursa olsun mutlaka o alanda bilgi sahibi kişilerden destek almak oldukça önemli görülmektedir. (Altunay, Birsen, 2014, s. 95).

Görsel 1. Seramik Sanatçısı Hamiye Çolakoğlu.

Erinç, Sıtkı. (1998). *Toprağın Erki Hamiye Çolakoğlu* Çanakkale Seramik Sanat Yayınları. s.14

“Hayal gücü eksikliği, seçilen bir konunun istenilen sonuca ulaşamadığını göstermektedir.” (Bob Fos, 1992, s. 145).

Bu bağlamda hayali kurulmuş ve yazılı olarak kodlanmış bir senaryoyu görsel bir metin haline dönüştürmenin bir çabasıdır iyi tasarlanmış bir çekim planının, bir anlatımın, düşüncenin, yönetilip aktarılabilmesi. Bu da yapımı gerçekleştirilmesi düşünülen her konunun fikir aşamasından araştırma geliştirme aşaması, gelişen fikir ve düşüncelerin ortaya konulup yazılı bir metin haline getirilip aynı zamanda fikrin hangi sıralama ile aktarılabilmesinin de tasarlanıp kurgusunun ona göre yapılması ve anlatımı daha güçlü hale getirene kadar düşüncenin tasarlanmaya devam etmesi ve yaratım sürecinin buna paralel devamlılığının ve iletilmek istenilenin anlaşılabilirliğinin önemini kapsamaktadır.

Görsel 2. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri. (Candan Terviel Röportaj) Kişisel Arşiv. 2020.

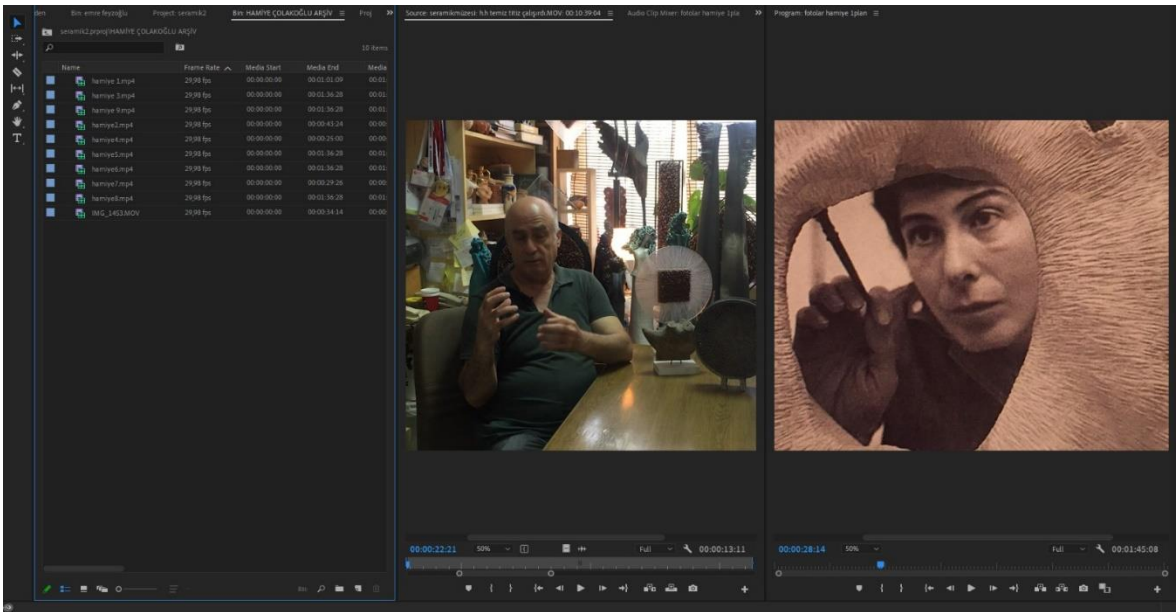
2.2. “HAMİYE ÇOLAKOĞLU SERAMİK MÜZESİ” BELGESELİ YAPIM SÜRECİ

“Belgesellerin görevi, bize dünyada olup bitenlere dair belirli bir duyarlılık ya da bakış açısı kazandırmaktır.” (Nichols, 2017, s. 266)

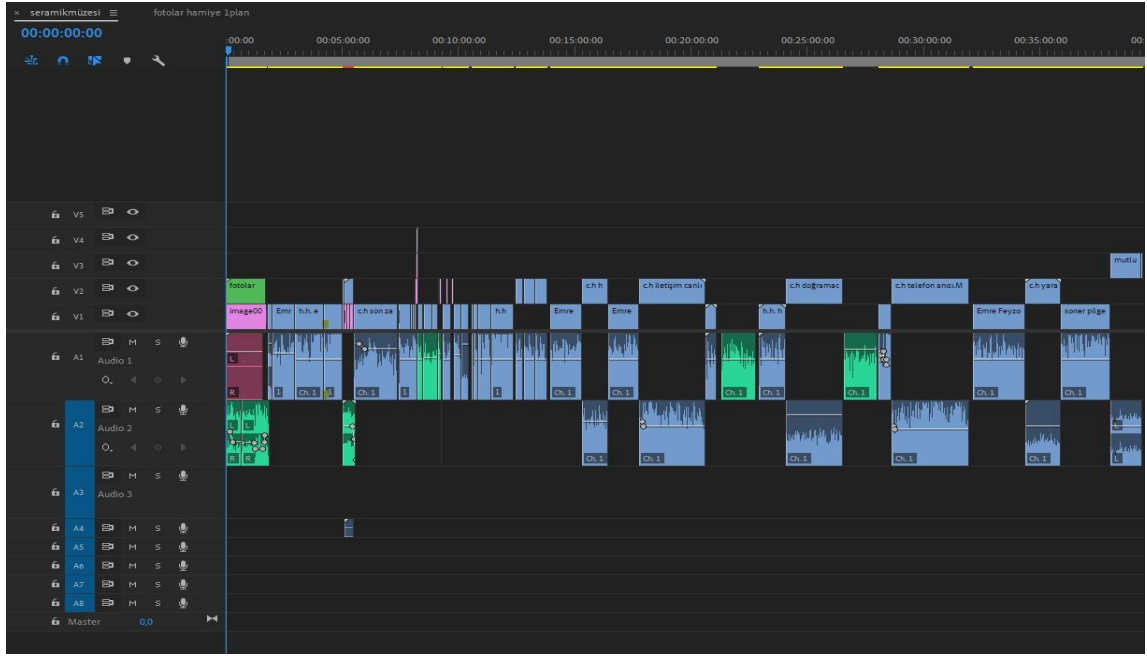
Bu çalışmada bir çok yaratıcı eylemin bir araya gelmesiyle harekete geçilmiş olup asıl amaç verilen emeğin TV ekranından izler kitleye aktarılması olsa da aynı zamanda duyarlılık yaratabilmesi de hedeflenmektedir.

Yönetmen elindeki malzemeye göre hareketli ve hareketsiz görüntüler ses ya da metinlerle ana fikri, değişik anlatım öğelerini kendi yaratıcı fikirleri ile bir sıralamaya koyarak anlatmak istediğini vurgulamaya çalışır. Güçlü bir ana fikir tatbikî eldeki malzemelerde yeterli ise vurgulanmak istenen sonuca gitmemizi sağlayabilir. Bu belgesel, kaynağını yaşanan olaylardan ve bu olaylara dahil olmuş insanlardan almaktadır.

Televizyon programlarının yaratım süreci diğer yaratım, üretim süreçlerine benzer. Bir ham maddenin, bir ekip tarafından, belli teknolojiler kullanılarak ürüne dönüştürülmesindeki aşamalar gibi televizyon programcılığında da bir konunun, fikrin, olayın, gerçeğin bir ekip tarafından, gerekli teknolojik altyapıyı kullanarak bir televizyon programına dönüştürülmesinde belli aşamalar vardır. (Altunay ve diğerleri, 2014, s. 4).

Görsel 3. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri. Hüseyin Özçelik. Kişisel Arşiv. 2020

Görsel 4. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri. Kişisel Arşiv. 2020

Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Belgeselini gerçekleştirmek üzere topladığımız tüm kaynaklar, Hacettepe Üniversitesi Foto Film Merkezinden yazılı izinle alınan tüm görüntülerle Üniversite hocalarımızdan edindiğimiz fotoğraflar Ve son olarak Zerrin Yavuz’un kendi röportaj ve müze iç ve dış çekimleri de dahil edilerek film senaryosu oluşturulmaya başlanmıştır. Röportajların bir kısmı belgeselin süresi ile ilgili olarak bir kısmı da teknik sorunlar yüzünden kullanılamamıştır.

Bu belgeselde, Hamiye Çolakoğlu’nun zengin birikimine sahip çıkan Hacettepe Üniversitesi ve Seramik Bölümü’nün uzun yıllar emek vererek hazırladıkları “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” nin sanatçının özelinde nasıl bir süreçle ortaya konduğu incelenecektir. “Müzeler simgesel düzenin temsil alanlarından biri olarak hem geçmişi-gelenekleri korumak hem de yeni bir gelecek inşasının ilhamını ondan almak için oluşturulmuş mekanlardır.” (Susam, 2015, s. 76).

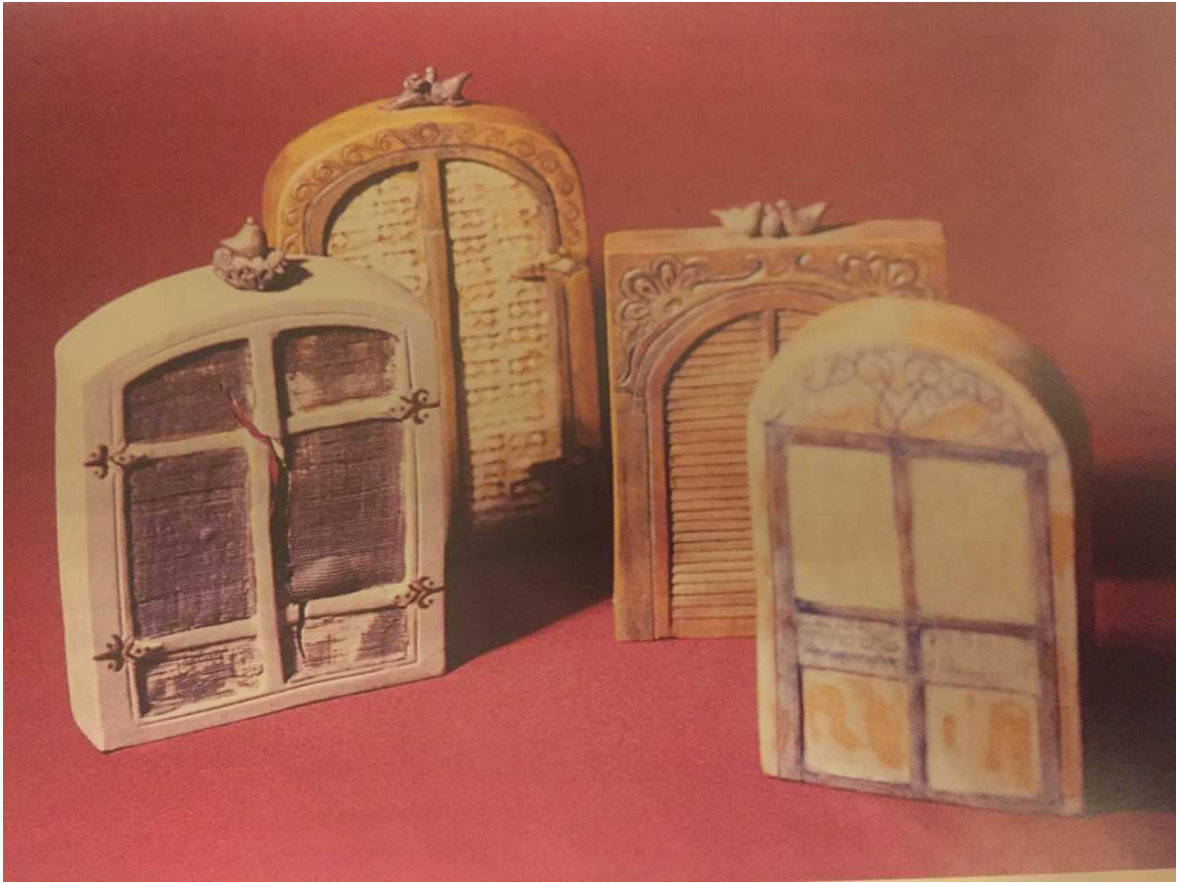

Görsel 5. Hacettepe Üniversitesi “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Genel görünüş”. Kişisel Arşiv, 2020.

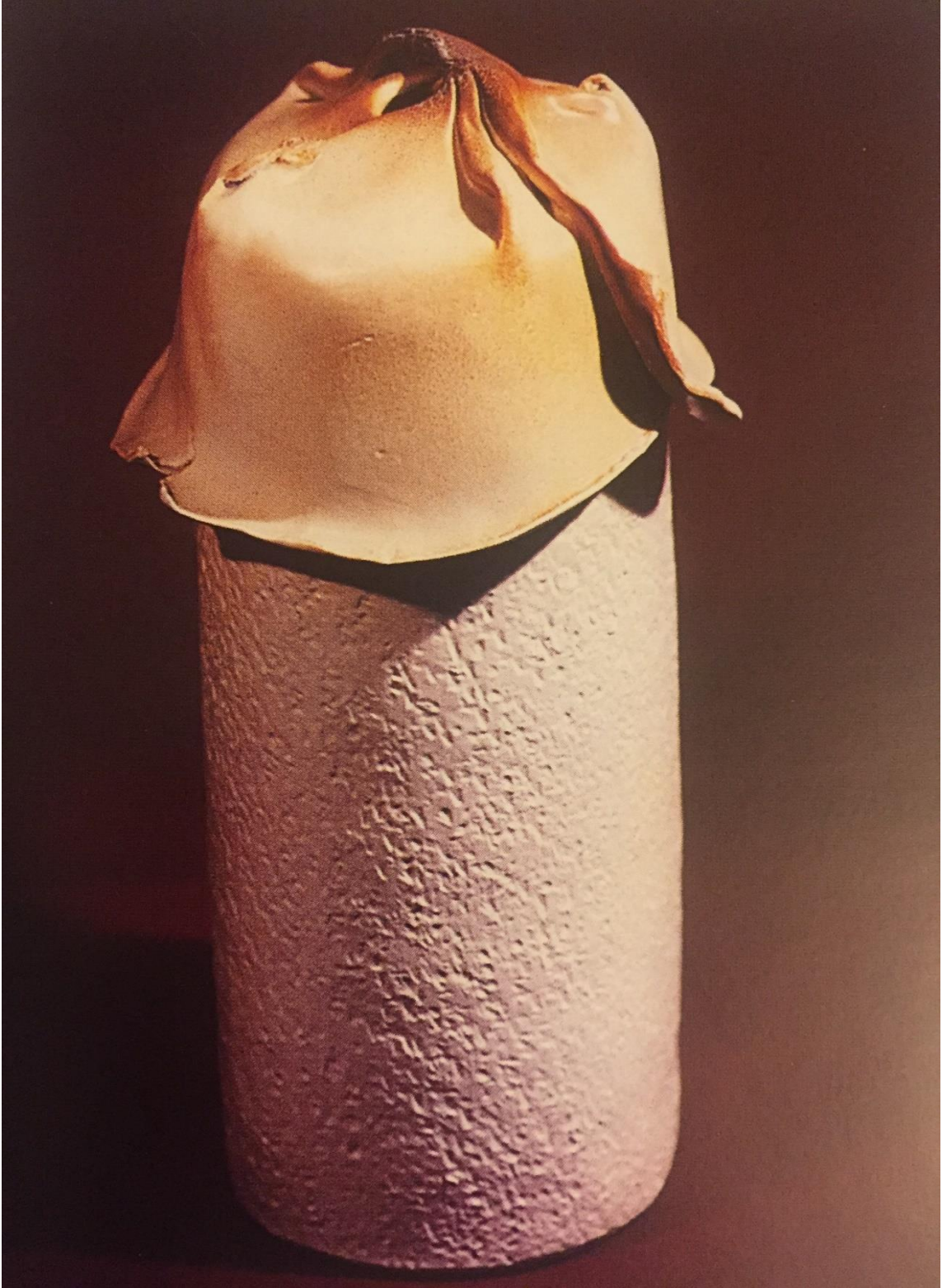
Görsel 6. Hamiye Çolakoğlu, 1995, Kahve değirmenleri ve Havan. Hacettepe Üniversitesi, “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi”, Kişisel Arşiv, 2020.

Eğitim ve gelecek genç ve dinamik bölüm arkadaşlarımla birlikte anıtsal çalışmalar ortaya koyabilmek demektir. Biz grup olarak, birlikte pek çok Őeyi gerçekleştirdik. Yaptığım uygulamalarda ve montajlarda meslek inceliklerini gördüler. Bu değerli insanlarla birlikte kent plastiğinde, yerinde pişirme ve uygulama yöntemleriyle anıtsal seramikler, yolların umulmadık dnemelerinde, yamaç düzeylerinde sürpriz yapıtlar üretmek ve insanlara, hem de doğaya armağanlar bırakmak istiyorum. (Erinç, 1998, s. 98).

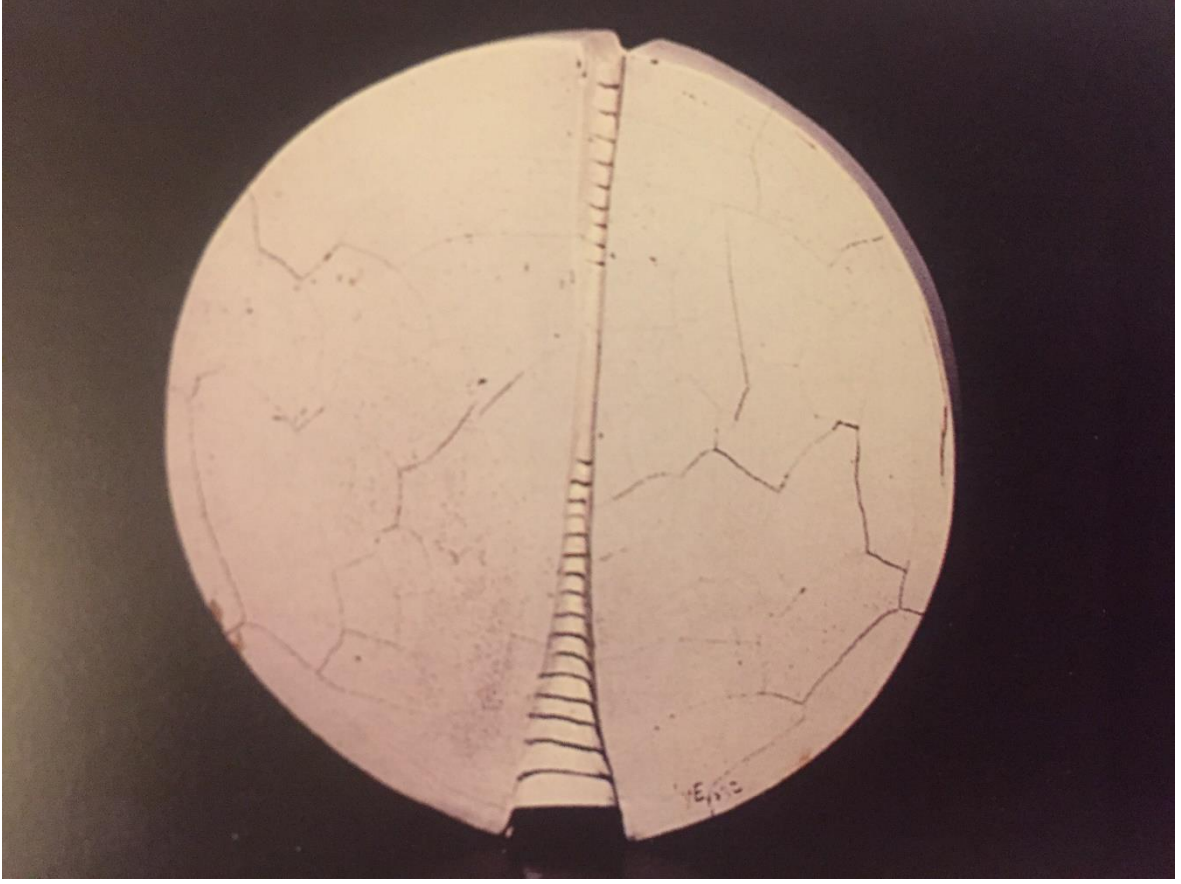
Görsel 7. Hamiye olakoğlu, 1978, Yaşanan ve Yaşanmayan Pencereler.

Erinç, Sıtkı. (1998). *Toprağın Erki Hamiye olakoğlu*. anakkale Seramik Sanat Yayınları, s. 47.

Görsel 8. Hamiye olakoğlu, 1972, Seramik Form.

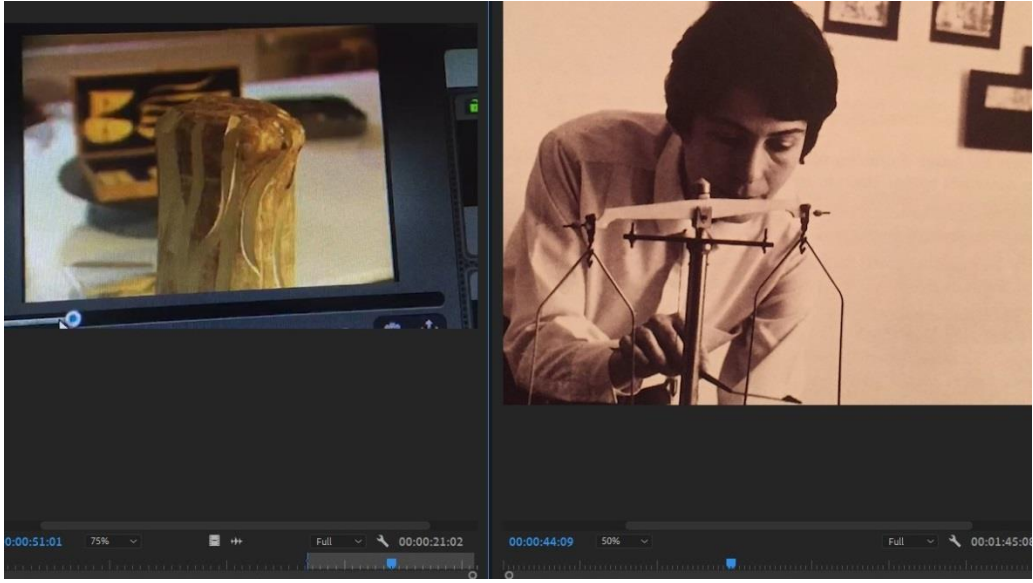
Erinç, Sıtkı. (1998). *Toprağın Erki Hamiye olakoğlu*. anakkale Seramik Sanat Yayınları.s. 38.

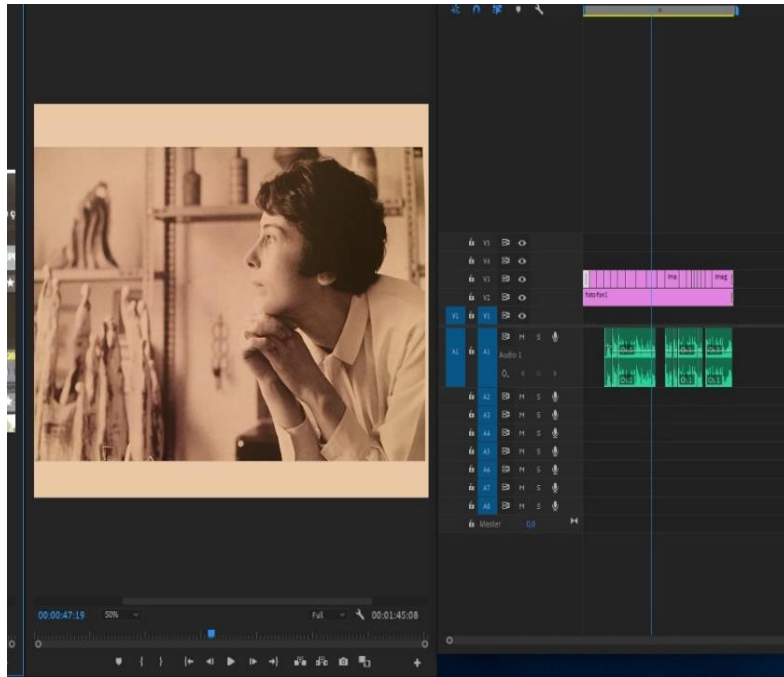
Görsel 9. Hamiye Çolakoğlu, 1976, Sonsuza Gidiş.

Erinç, Sıtkı. (1998). *Toprağın Erki Hamiye Çolakoğlu*. Çanakkale Seramik Sanat Yayınları. s. 47.

Bu belgeselde Müze ve Müzecilik alanında yapılan çalışmalar içinde, Hacettepe Üniversitesi gibi bir eğitim kurumunun Akademisyen ve Sanatçı bir kimlik olan Hamiye Çolakoğlu'na sahip çıkarak ona ait değerli eserlerin kalıcı ve izlenebilir bir Müzeye dönüştürülmesine olanak veren "Bir Müze Oluşturma" sürecinin ve bu büyük çabanın nasıl önemli bir örnek oluşturduğunun toplumsal düzeyde vurgulanması amaçlanmıştır. "Belgeseller kimi olayların tanıkları yok olmadan onları kayıt altına alma çabası göstermektedirler. Kalan son tanıklara yetişme ve anlatıları arşivleme işi büyük önem taşır." (Susam, 2015, s. 57).

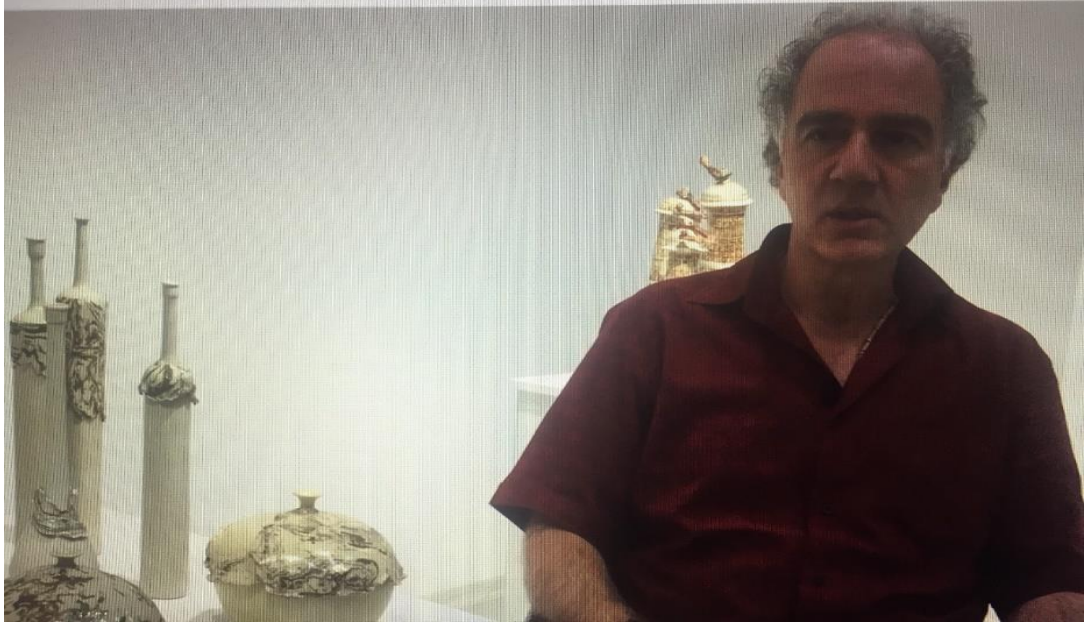
Görsel 10. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri.
Kişisel Arşiv. 2020

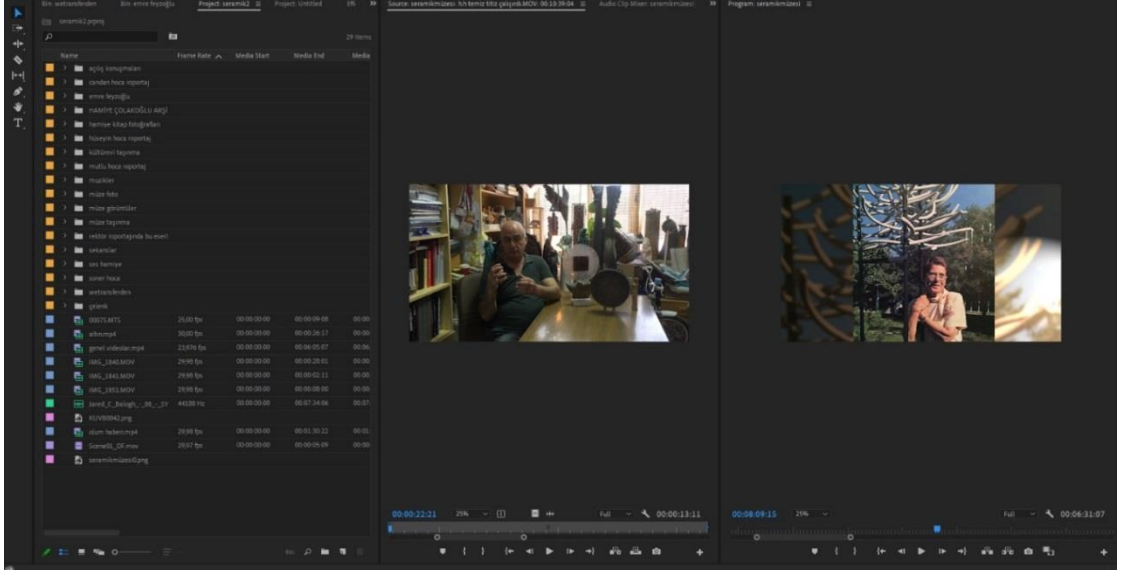
Görsel 11. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri.
Kişisel Arşiv. 2020

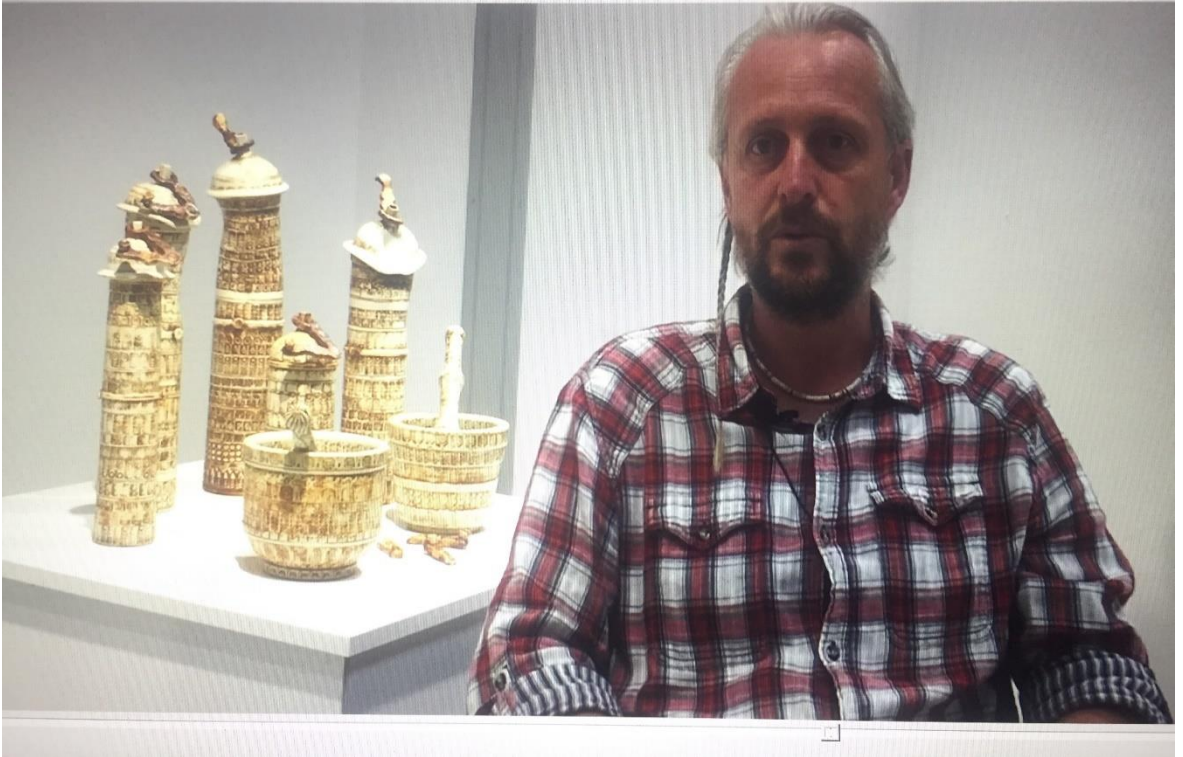
Görsel 12. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri.
(Mutlu Başkaya ve Ülkü Polatoğlu ile röportaj) Kişisel Arşiv. 2020

Görsel 13. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri.
(Emre Feyzoğlu ile röportaj) Kişisel Arşiv. 2020

Görsel 14. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri.
Kişisel Arşiv. 2020

Görsel 15. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgesel Filminden Kurgu Çalışması Görüntüleri.
(Soner Pilge ile röportaj) Kişisel Arşiv. 2020

Görsel 16. Hacettepe Üniversitesi. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Genel Görünüş. Kişisel Arşiv, 2020.

Görsel 17. Hacettepe Üniversitesi. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Genel Görünüş. Kişisel Arşiv, 2020.

Görsel 18. “Hacettepe Üniversitesi Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Müze Kuruluş Aşamasında Kültür Bakanlığı Denetimi: Soldan Sağa, Doç. Dr. Hüseyin Özçelik, Müze Uzmanı Öznur Sevinç Çalık, Prof. Dr. Candan Terviel ve Müze Uzmanı Halil Demirdelen. Müze Arşivi. Şubat 2020.

Görsel 19. Hacettepe Üniversitesi “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Eserlerin yerleştirilmesi. Müze Arşivi. 2020.

Görsel 20. Hacettepe Üniversitesi “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Müze Arşivi. 2020.

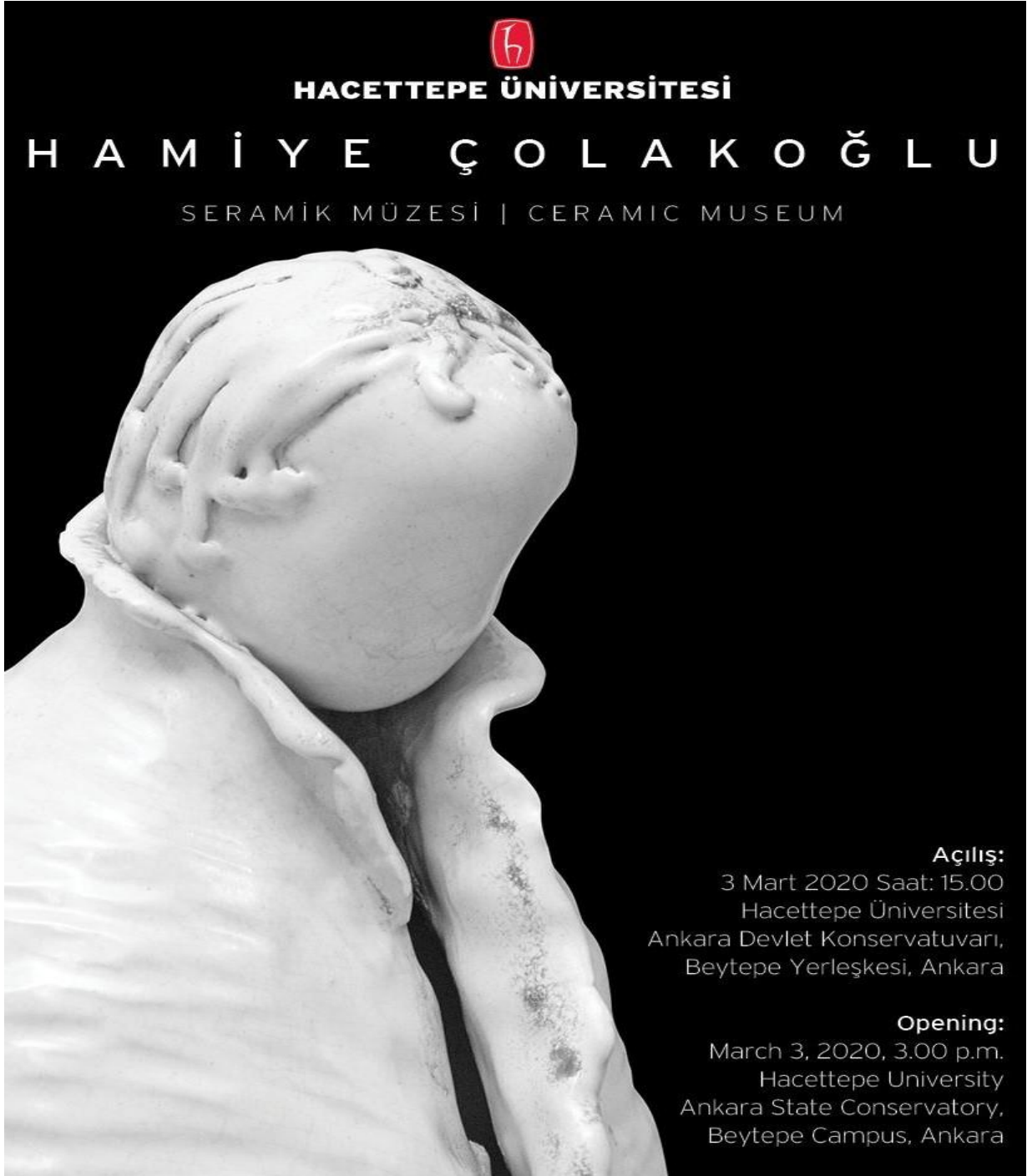

Görsel 21. “Soyut İnsanlar” 1975, Hacettepe Üniversitesi “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi”.
Kişisel Arşiv, 2020.

Tablo 2. “ Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Belgeseli kurgu planı”

HAMİYE ÇOLAKOĞLU SERAMİK MÜZESİ	RÖP: GÜNCEL ÇEKİM ZERRİN YAVUZ	MÜZE ARŞİV	H.Ü. FOTO FİLM MÜD. VIDEO GÖRÜNTÜ	TOPRAĞIN ERKİ HAMİYE ÇOLAKOĞLU FOTOĞRAF	KİŞİSEL ARŞİV	METİN SESLENDİRME ZERRİN YAVUZ	SÜRE
HAMİYE ÇOLAKOĞLU							
PROF. DR. CANDAN TERVİEL	✓				✓		11"
DOÇ.DR. HÜSEYİN ÖZÇELİK	✓				✓		2'05"
H.Ü.G.S.E.SERA MİK VE CAM BÖLÜM BAŞAKANI EMRE FEYZOĞLU	✓		✓				53"
HAMİYE ÇOLAKOĞLU	✓	✓					26"
PROF. DR. CANDAN TERVİEL	✓				✓		4'43"
HAMİYE ÇOLAKOĞLU		✓					1'10"
HAMİYE ÇOLAKOĞLU		✓					12"
DOÇ.DR. HÜSEYİN ÖZÇELİK	✓						21"
PROF. DR. CANDAN TERVİEL	✓			✓			22"
HAMİYE ÇOLAKOĞLU		✓					18"
DOÇ.DR. HÜSEYİN ÖZÇELİK	✓	✓	✓				1'32"
PROF. DR. CANDAN TERVİEL	✓		✓				34"
HAMİYE ÇOLAKOĞLU		✓				✓	22"
H.Ü. G.S.E SERAMİK VE CAM BÖLÜM BAŞKANI EMRE FEYZOĞLU	✓				✓		1'23"
PROF. DR.CANDAN	✓				✓		1'04"

TERVİEL							
H.Ü. G.S.E SERAMİK VE CAM BÖLÜM BAŞKANI EMRE FEYZOĞLU	✓	✓					1'21"
PROF. DR.CANDAN TERVİEL	✓			✓			1'40"
DOÇ.DR.HÜSEY İN ÖZÇELİK	✓						1'01"
HAMİYE ÇOLAKOĞLU		✓			✓	✓	1'29"
PROF. DR.CANDAN TERVİEL				✓			2'26"
HAMİYE ÇOLAKOĞLU		✓		✓	✓	✓	1'57"
DOÇ.DR.HÜSEY İN ÖZÇELİK	✓						33"
H.Ü. G.S.E SERAMİK VE CAM BÖLÜM BAŞKANI EMRE FEYZOĞLU	✓		✓	✓			2'12"
PROF. DR.CANDAN TERVİEL	✓						37"
ÖĞR.GÖR SONER PİLGE	✓			✓	✓		2'06"
MUTLU BAŞKAYA			✓				3'20"
MÜZE AÇILIŞ HABERİ			✓			✓	48"
AÇILIŞ:BAKANI N KARŞILANIŞI			✓				
AÇILIŞ KONUŞMASI: KÜLTÜR VE TURİZM BAKAN YARD.Ö.Ö.YAVUZ			✓				2'18"
AÇILIŞ KONUŞMASI H.Ü. REKTÖRÜ HALUK ÖZEN			✓				3'58"
ÜLKÜ POLATOĞLU			✓				1'26"
POF.DR.CANDA N TERVİEL			✓				1'36"
MÜZE AÇILIŞ HABERİ			✓				2'33"

Görsel 22. Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi Açılış Afişi, Müze Arşivi,
2020.

Görsel 23. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvar Binası Genel Görünümü. Kişisel Arşiv, 2020.

Görsel 24. Hacettepe Üniversitesi “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Açılış Töreni. Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Özgül Özkan Yavuz’un Açılış Konuşması. Kişisel Arşiv, 03 Mart 2020.

Görsel 25. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvar Binası Ana Girişi. Kişisel Arşiv, 2020.

Görsel 26. Hacettepe Üniversitesi “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Açılış Töreni. Hacettepe Üniversitesi Rektörü Haluk Özen’in Açılış Konuşması. Kişisel Arşiv, 03 Mart 2020.

Görsel 27. Hacettepe Üniversitesi “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Açılış Töreni. Kişisel Arşiv, 03 Mart 2020.

Görsel 28. “Hacettepe Üniversitesi Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Açılış Töreni. Prof. Dr. Candan Terviel ve Rahime Meral Nohutçu. Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Özgül Özkan Yavuz’a, Müze Ziyareti Sırasında Eserler Hakkında Bilgi Verirken. Kişisel Arşiv, 03 Mart 2020.

Görsel 29. “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Belgesel Filminden Kurgu Çalışması
Görüntüleri. Kişisel Arşiv. Temmuz 2020

SONUÇ

“1968’den Günümüze TRT Programları İçinde Plastik Sanatlar Konusunun Ele Alınışı ve Günümüzden Bir Örnek Belgesel Uygulama” başlıklı bu çalışma raporunda İlk bölümde “TRT’de Plastik Sanatlar Konulu Programlar” başlığı altında TRT’nin ilk yayın tarihinden 2008’e kadar olan yayınlar bir tablo halinde sunulmuş ve 2008’den günümüze kadar yayınlanan programlar ise TRT kurumunun üst düzey yöneticileri ve yönetmenlerin kişisel görüş ve değerlendirmelerinden yararlanılarak ortaya konulmaya çalışılmıştır. Seramik sanatçısı Hamiye Çolakoğlu’nun sanat hayatının bir belgesele nasıl konu edildiğinin aşamaları ise ikinci bölümde anlatılmaktadır.

Bu kapsamda yapılan araştırmalarla günümüze kadar ekranlardan yansıyan plastik sanatlar içerikli programların önemini güncel bir uygulama ile destekleyerek vurgulamak amaçlanmıştır.

Türkiye’de televizyon yayınının başladığı 1968’den 2018’e kadar 50 yıla ulaşan uzun zaman dilimini kapsayan süreçte, TRT Ankara Televizyon Müdürlüğü, 06 Ekim 1986 tarihinde yayına başlayan İstanbul Televizyon Müdürlüğü ile 30 Temmuz 1990 tarihinde yayına başlayan İzmir Televizyon Müdürlüğüne bağlı müdürlüklerce yapımı gerçekleştirilen plastik sanatlar konulu belgeseller ele alınmıştır. Elbette ki bu amaca ulaşırken bir belgesel çekme yolunda karşılaşılabilecek olan aşamalar ve zorlukların yanı sıra geçmişte hazırlanıp yayınlanan belgesellerin varlığı ilham ve güç kaynağı olmuştur.

Bu çalışmada TRT’nin görsel arşivi tekrar tekrar izlenmiş ve anlaşılmıştır ki ülkemizin çok önemli sanatçılarının yapıtları ve sanat hayatlarını anlatım biçimleri, gelecek nesillerin olumlu yönde etkilemesi için son derece önemlidir. TRT’nin, özellikle de TRT 2 kanalının yıllar içerisinde aktif olarak hazırlayıp yayınladığı plastik sanatlar içerikli programlar hem sanatın hem de sanatçının yaşamının ne kadar önemli olduğu ve bu yaşamların kayıt altına alınıp topluma ekranlardan tekrar tekrar izletilme çabasının kıymeti “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” belgeselinin hazırlanmasında yol göstericidir.

Öte yandan 2018-2020 yılları arasında devam edilen belgesel çalışması sürecinde Sanatçı Hamiye Çolakoğlu ile ilgili, Suat Sezer tarafından yazılan ve mektuplardan oluşan bir kitap da basılmıştır.

Yapımı gerçekleştirilen belgesel teknik olarak 2018 de başlanmış olup altyapısını pilot bölüm olarak ön görülüp hazırlanan ve kaynak olarak da Hacettepe Üniversitesi Foto Film Merkezinin Kültür evi iç, dış mekan ve röportajlardan oluşan çekimlerinden yararlanılarak gerçekleştirilen ön bir belgesel çalışma sağlamıştır.

Bu bağlamda yapılan ilk görüntü kaydına kadar, ön araştırma sürecinde yapılan görüşmeler kapsamında çok uzun yıllara dayanan seramik müzesi kurma fikrinin, Seramik Sanatçısı Hamiye Çolakoğlu'nun yaşamı boyunca ortaya koyduğu seramik eserlerin ve diğer tüm sanat çalışmalarının önce kendisinin önderliğinde ve sonrasında da başta Candan Terviel olmak üzere öğrencilerinin devralması ile bir müze oluşturma fikrinin hangi aşamalardan geçtiği görüşülüp yaşananlar yapılan röportajlarla anlatılmıştır. Candan Terviel, Hüseyin Özçelik, Emre Feyzoğlu ve Soner Pilge ile yapılan röportajlar yaklaşık olarak 7 saat sürmüştür. Yapılan röportajların bir kısmı belgeselin süresi nedeniyle kullanılamamıştır. Dış mekan çekimleri ve sanat eserlerinin görselleri belgelenmiştir. Müze iç ve dış çekimlerine, eserlerin yerleştirilme sırasında ve açılış töreninde devam edilmiş, çekimler yaklaşık olarak 2 saat sürmüştür.

Ayrıca süreçte önemli olduğunu düşünülen “seramik ve müzecilik” dersi kapsamında derslik ortamında Candan Terviel'i öğrencilerine ders verirken çekilmesi düşünülen planlardan, Covid-19 Pandemi dolayısı ile vazgeçilmek zorunda kalınmıştır. Ayrıca müze oluşum sürecinde çalışmalara katkıda bulunmuş olan bir çok öğrenci ile de yapılacak röportajlar da iptal edilmiştir. Ve Pandemiden dolayı daha önce öngörülen çekim mekanlarımızda kısıtlamaya gidilerek röportajlar çoğunlukla kişilerin kendi çalışma ofislerinde ve müze içinde gerçekleşmiştir.

Ve 03 Mart 2020 tarihinde “Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi” Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuar Binasında açılmıştır. Açılış konuşmalarını Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Özgül Özkan Yavuz, Hacettepe Üniversitesi Rektörü Haluk Özen, Prof. Dr. Candan Terviel ve Ülkü Polatoğlu, günün anlam ve önemini belirten konuşmaları ile gerçekleştirmişlerdir. Bu belgeselin en önemli bölümlerinden biri olan açılış törenini Hacettepe Üniversitesi Basın Ve Halkla ilişkiler Müdürlüğü Foto Film Merkezi ve Zerrin Yavuz kendi kamerası ile görüntülemiştir. Ve planlanan çalışmalar doğrultusunda toparlanan tüm görsel ve işitsel belgeler bir araya getirilip açılış tarihi olan 3 Mart 2020'den, Temmuz 2020 Tarihine kadar da kurgu çalışması gerçekleştirilmiştir. Ve böylece Hamiye Çolakoğlu'nun hayali belgeselleştirilmiştir.

Bu çalışmanın sonucunda 1968'den günümüze TRT'de plastik sanatlar konulu programların 1968-1985 yılları arasında toplamda 20 ayrı başlık altında ortalama 15'-59' sürelerinde olduğu, ve 1986'da yayına başlamasıyla birlikte bir kültür sanat kanalı olarak TRT-2 kanalının etkileri göz önünde bulundurularak 1986'dan bugüne plastik sanatlar incelendiğinde 47 ayrı başlık altında programın, ortalama süreleri 15'-59' olmak üzere ve ilk yayın tarihleri baz alınarak 50 yılda ortalama 67 plastik sanatlar içerikli program yapıldığı ve yayınlandığı ortaya konulmuştur. Bu programlar içerisinde 17 yapımın içeriğinin tamamı seramik konusunu ele almıştır. Ve uygulama olarak Bir Müze Oluşturmak konulu "Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi" belgeseli hazırlanmıştır.

Sürelî bir emeğin sonucu olan bu çalışma göstermiştir ki; sahip olunan değerlerin korunması kadar, bu zenginliğin belgesel gibi yollarla kalıcılığının sağlanması da önemlidir. Bu çalışmada sadece bir belgesel değil, yaşayan tanıkların sözlü tarihe katkıları da bir değer olarak görülmektedir.

KAYNAKLAR

- Altunay, M. Birsen, Ö., Uğurlu, E. Ve diğerleri. (2014). *Radyo Ve Televizyon Programcılığının Temel Kavramları*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 248
- Erinç, Sıtkı. (1998). *Toprağın Erki Hamiye Çolakoğlu*. Çanakkale Seramik Sanat Yayınları.
- Foss, Bop. (1992). *Film ve televizyonda anlatım teknikleri ve dramaturji*. (M. Gerçeker, Çev.) Ankara: TRT Basım ve Yayın Müdürlüğü.
- Nichols, Bill. (2017). *Belgesel Sinemaya Giriş*. (D. Eruçman, Çev) İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.
- Sezer, Suat. (2019). *Hamiyeli Yıllar*. Ankara: Luna Yayınları.
- Susam, Asuman. (2015). *Toplumsal Bellek Ve Belgesel Sinema*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Terviel, Candan (2020). Bir Seramikçi Adına Kurulan İlk Özel Müze. *Türkiye Seramik Federasyonu Dergisi*. s, 69.
- TRT. (2008). *Geçmişten Geleceğe Belgeler Bilgiler*. Ankara: TRT

EK -1 HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ “HAMİYE ÇOLAKOĞLU SERAMİK MÜZESİ” BELGESELİ 50’ DVD.

Etik Beyanı

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Tez/Sanat Çalışması Raporu Yazım Yönergesi'ne uygun olarak hazırladığım bu Tez/Sanat Çalışması Raporunda,

- Tez/Sanat Çalışması Raporu içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı bütün bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin bütününe kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- bu Tez/Sanat Çalışması Raporunun herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir Tez/Sanat Çalışması Raporu çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

...../...../.....

M.Zerrin YAVUZ

**Yüksek Lisans/Sanatta Yeterlik/Doktora
Tezi/Sanat Çalışması Raporu Orijinallik Raporu**

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Güzel Sanatlar Enstitüsü

Tez/Sanat Çalışması Raporu Başlığı:1968'DEN GÜNÜMÜZE TRT PROGRAMLARI İÇİNDE PLASTİK SANATLAR KONUSUNDA ELE ALINIŞI VE GÜNÜMÜZDEN BİR ÖRNEK BELGESEL UYGULAMA

Yukarıda başlığı verilen Tez/Sanat Çalışması Raporumun tamamı aşağıdaki filtreler kullanılarak Turnitin adlı intihal programı aracılığı ile Tez Danışmanım tarafından kontrol edilmiştir. Kontrol sonucunda aşağıdaki veriler elde edilmiştir:

Raporlama Tarihi	Sayfa Sayısı	Karakter Sayısı	Savunma Tarihi	Benzerlik Oranı (%)	Gönderim Numarası
12.03.2021	60	44135	12.03.2021	%8	1531505269

Uygulanan filtreler:

1. Kaynakça hariç
2. Alıntılar dâhil
3. 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Tez/Sanat Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim. (tarih 22/03/2021)

İmza
M.Zerrin Yavuz

Öğrenci No.:N17237578

Anasanat/Anabilim Dalı:

Program (işaretleyiniz):

Yüksek Lisans	Sanatta Yeterlik	Doktora	Bütünleşik Doktora
x			

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.

(Prof. Dr. Candan TERVİEL)

**Master's/Proficiency in Art/PhD
Thesis/ Art Work Report Originality Report**

HACETTEPE UNIVERSITY
Institute of Fine Arts

Title : 1968'DEN GÜNÜMÜZE TRT PROGRAMLARI İÇİNDE PLASTİK SANATLAR KONUSUNDA ELE ALINIŞI VE GÜNÜMÜZDEN BİR ÖRNEK BELGESEL UYGULAMA

The whole thesis/art work report is checked by my supervisor, using Turnitin plagiarism detection software taking into consideration the below mentioned filtering options. According to the originality report, obtained data are as follows.

Date Submitted	Page Count	Character Count	Date of Thesis Defence	Similarity Index (%)	Submission ID
12.03.2021	60	44135	12.03.2021	%8	1531505269

Filtering options applied are:

1. Bibliography excluded
2. Quotes included
3. Match size up to 5 words excluded

I declare that I have carefully read the Hacettepe University Institute of Fine Arts Guidelines for Obtaining and Using Thesis Originality Reports; that my thesis does not include any form of plagiarism; that in any future detection of possible infringement of the regulations, I accept all legal responsibility; and that all the information I have provided is correct to the best of my knowledge. I respectfully submit this for approval. (date 22/03/2021)

Signature
M.Zerrin Yavuz

Student No.:N17237578

Department:

Program/Degree (please mark):

Master's	Proficiency in Art	PhD	Joint Phd
x			

SUPERVISOR APPROVAL

APPROVED
(Prof. Dr. Candan TERVIEL)

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kağıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan **“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”** kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- Enstitü / Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- Enstitü / Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ... ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

..... / /

M. Zerrin YAVUZ

i

ⁱ“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”

(1) Madde 6. 1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu** iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.

(2) Madde 6. 2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulunun** gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.

(3) Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, **tezin yapıldığı kurum** tarafından verilir *. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, **ilgili kurum ve kuruluşun önerisi** ile **enstitü** veya **fakültenin** uygun görüşü üzerine **üniversite yönetim kurulu** tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir

* Tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.**